

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ
กรณีการขออาชญาบัตรพิเศษและประทานบัตร
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์การเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐกรณีการยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษและการยื่นคำขอประทานบัตร การจัดสรรผลประโยชน์พิเศษที่จะแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐกรณีการขออาชญาบัตรพิเศษและประทานบัตร พ.ศ. ....

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑
ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

ข้อ ๓ ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษต้องเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ ดังนี้

๓.๑ เงินตอบแทนแก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกอาชญาบัตรพิเศษ ในอัตราแปลงละหนึ่งแสนบาท และ

๓.๒ เงินตอบแทนแก่รัฐตามจำนวนพื้นที่ ในอัตราไร่ละยี่สิบบาท

ข้อ ๔ ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ ตามหลักเกณฑ์ที่แนบท้ายประกาศนี้ ดังนี้

๔.๑ เงินตอบแทนแก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรส่วนที่ ๑ มอบให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๔.๒ เงินตอบแทนแก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตรส่วนที่ ๒ มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๓ เงินตอบแทนแก่รัฐตามมูลค่าแหล่งแร่

ข้อ ๕ ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐที่จัดเก็บได้ตามหมวดนี้ เพื่อให้เป็นค่าใช้จ่ายของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสำรวจ หรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่ หรือเพื่อใช้ในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๖ การเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามหมวดนี้ ผู้ยื่นคำขอต้องจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

หมวด ๒
การจัดเก็บผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

ข้อ ๗ การยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ต้องเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐในจำนวนสองเท่าของหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๒

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

(๑) การยื่นคำขอประทานบัตรหลายแปลงครอบคลุมแหล่งแร่เดียวกัน ให้ใช้มูลค่าแหล่งแร่จากคำขอประทานบัตรทุกแปลงรวมกันในการคำนวณเพื่อเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ ไม่ว่าผู้ยื่นคำขอประทานบัตรนั้นๆ จะยื่นขอประทานบัตรแปลงต่างๆ พร้อมกันหรือไม่ก็ตาม หากเป็นผู้ขอประทานบัตรรายเดียวกัน หรือมีหุ้นส่วนร่วมกัน หรือกรณีเป็นนิติบุคคลมีหุ้นส่วนร่วมกันเกินกว่าอัตราร้อยละห้าของมูลค่าหุ้นของนิติบุคคลรายหนึ่งรายใด ถ้าได้นำแร่ในประทานบัตรส่งเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานเดียวกัน ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอประทานบัตรดังกล่าวเป็นเสมือนผู้ยื่นคำขอประทานบัตรรายเดียวกัน

(๒) การยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินตามหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ หลายแปลงและเขตคำขอประทานบัตรติดต่อกัน ให้ใช้มูลค่าแหล่งแร่จากคำขอประทานบัตรทุกแปลงรวมกันในการคำนวณเพื่อเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ ไม่ว่าผู้ขอประทานบัตรนั้นๆ จะยื่นขอประทานบัตรแปลงต่างๆ พร้อมกันหรือไม่ก็ตาม หากเป็นผู้ขอประทานบัตรรายเดียวกัน หรือมีหุ้นส่วนร่วมกัน หรือกรณีเป็นนิติบุคคลมีหุ้นส่วนร่วมกันเกินกว่าอัตราร้อยละห้าของมูลค่าหุ้นของนิติบุคคลรายหนึ่งรายใด ให้ถือว่าผู้ยื่นขอประทานบัตรดังกล่าวเป็นเสมือนผู้ยื่นคำขอประทานบัตรรายเดียวกัน

ทั้งนี้ ให้ใช้ราคาประกาศของแร่เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่คำขอประทานบัตรตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี นำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการแร่ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เจ็ดวันเป็นหลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าแหล่งแร่

ข้อ ๙ การชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

(๑) จำนวนหนึ่งล้านบาทลงมาให้ชำระงวดเดียว โดยให้ได้รับการลดหย่อนร้อยละสิบของผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐที่ต้องชำระ

(๒) จำนวนเกินหนึ่งล้านบาทถึงสิบล้านบาท ให้ผ่อนชำระได้ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๒.๑) ให้ชำระหนึ่งล้านบาทแรกก่อน ส่วนที่เหลือให้ผ่อนชำระเป็นรายปีๆ ละเท่าๆ กัน แต่ต้องชำระไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาทต่องวด และให้ชำระภายในวันที่ ๑๕ มกราคมของทุกปี

(๒.๒) ปลอดการชำระหนี้ในช่วงสองปีแรกนับแต่ปีที่ได้รับประทานบัตรโดยไม่คิดดอกเบี้ย

(๒.๓) ให้เริ่มผ่อนชำระงวดแรกในปีที่สามนับแต่ปีที่ได้รับประทานบัตร

(๒.๔) อัตราดอกเบี้ยร้อยละสองจุดห้าต่อปี

(๒.๕) ระยะเวลาการผ่อนชำระต้องไม่เกินสิบปี เว้นแต่ประทานบัตรมีอายุเหลืออยู่น้อยกว่าสิบปีให้จ่ายประทานบัตรแทน

(๒.๖) กรณีผิมนัดชำระงวดใดงวดหนึ่ง ให้คิดค่าปรับในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี นับแต่วันผิมนัดจนถึงวันชำระจริง และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีสิทธิเรียกให้ผู้ถือประทานบัตรชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐสำหรับงวดที่เหลืออยู่ทั้งหมดได้ทันที

(๓) จำนวนเกินสิบล้านบาทขึ้นไป ให้ผ่อนชำระได้ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๓.๑) ชำระในส่วนแรกร้อยละสิบของผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐทั้งหมดก่อน ส่วนที่เหลือให้ผ่อนชำระเป็นรายปีๆ ละเท่าๆ กัน แต่ต้องชำระไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐทั้งหมดต่องวด และให้ชำระภายในวันที่ ๑๕ มกราคมของทุกปี

(๓.๒) ระยะเวลาการผ่อนชำระต้องไม่เกินยี่สิบปี เว้นแต่ประธานบัตรมีอายุเหลือน้อยกว่ายี่สิบปี ให้ใช้อายุประธานบัตรมแทน

(๓.๓)ให้นำหลักเกณฑ์ตามข้อ ๒.๒ ข้อ ๒.๓ ข้อ ๒.๔ และข้อ ๒.๖ มาใช้บังคับกับการขอผ่อนชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐจำนวนเกินสิบล้านบาทโดยอนุโลม

(๔) ผู้ถือประธานบัตรมที่ประสงค์จะชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตาม (๒) หรือ (๓) ทั้งหมดในงวดเดียว ให้ได้รับสิทธิลดหย่อนตาม (๑)

(๕) ในระหว่างการผ่อนชำระเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ และมีเหตุใดๆ ตามกฎหมายที่ทำให้สิทธิของผู้ถือประธานบัตรมสิ้นสุดลง ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีสิทธิเรียกเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐสำหรับงวดที่เหลืออยู่ทั้งหมดได้ทันที

ข้อ ๑๐ ในระหว่างการผ่อนชำระเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ หากได้รับอนุญาตให้หยุดการทำเหมืองไม่ว่าด้วยสาเหตุใดๆ ไม่นำมาเป็นเหตุในการอ้างเพื่อไม่ชำระเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐที่อยู่ในระหว่างการผ่อนชำระ

ข้อ ๑๑ ในระหว่างการทำเหมืองแร่ตามประธานบัตรมที่ได้ชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐแล้ว หรืออยู่ระหว่างการผ่อนชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ หากมีการสำรวจหรือประเมินในภายหลังพบว่าปริมาณสำรองแร่ซึ่งใช้ในการคำนวณมูลค่าแหล่งแร่ในประธานบัตรมนั้นเกินกว่าปริมาณสำรองแร่ที่แจ้งไว้ในชั้นยื่นคำขอประธานบัตรม ให้ผู้ถือประธานบัตรมยื่นเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐเพิ่มเติมให้ครบถ้วนและชำระให้เสร็จสิ้นภายในงวดเดียว โดยให้ได้รับสิทธิลดหย่อนตามหลักเกณฑ์ของข้อ ๙ (๑)

ทั้งนี้ ให้ใช้ราคาประกาศของแร่เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในวันทำการวันสุดท้ายของปีนั้น เป็นหลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าแหล่งแร่ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๒ ผู้ถือประธานบัตรมที่ขอเพิ่มชนิดแร่ระหว่างการทำเหมืองแร่ตามประธานบัตรมที่ได้ชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐแล้วหรือยังอยู่ในระหว่างการผ่อนชำระ ให้เสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐเพิ่มเติมให้ครบถ้วนด้วย โดยให้ใช้ราคาประกาศของแร่เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในวันทำการวันสุดท้ายของปีนั้นเป็นหลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าแหล่งแร่

การชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐในส่วนที่เพิ่มตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีชำระในงวดเดียว ให้ได้รับสิทธิลดหย่อนตามหลักเกณฑ์ของข้อ ๙ (๑)

(๒) กรณีอยู่ในระหว่างการผ่อนชำระเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐที่เสนอมาในชั้นยื่นคำขอประธานบัตรม และผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐในส่วนที่เพิ่มนี้ถ้าประสงค์จะผ่อนชำระ จะต้องผ่อนชำระให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาการผ่อนชำระครั้งแรกที่เหลืออยู่ โดยไม่ปลอดการชำระหนี้

(๓) ให้จัดทำบันทึกข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐเพิ่มเติมจากบันทึกข้อตกลงการจ่ายผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐที่ได้จัดทำไว้ในคราวการยื่นคำขอประธานบัตรมด้วย

ข้อ ๑๓ ในกรณีผู้ถือประธานบัตรมได้ดำเนินการยื่นเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐเพิ่มเติมตามข้อ ๑๑ และปรากฏว่ามีการผลิตแร่จากประธานบัตรมรวมกันเกินปริมาณสำรองที่แจ้งไว้ในชั้นการยื่น

คำขอประทานบัตร จะต้องชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐในส่วนที่เพิ่มนี้พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละสองจุดห้า ต่อปีนับแต่วันที่ได้รับประทานบัตร และต้องจ่ายเบี้ยปรับร้อยละสิบห้าของจำนวนเงินในส่วนที่เพิ่ม

เงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐในส่วนที่เพิ่มตามวรรคหนึ่ง ผู้ถือประทานบัตรต้องชำระ ให้เสร็จสิ้นภายในงวดเดียวไม่ว่าจำนวนเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐจะเป็นจำนวนใด และไม่ได้รับการลดหย่อน ตามหลักเกณฑ์ของข้อ ๙ (๑) แล้วให้ผู้ถือประทานบัตรไปดำเนินการประเมินปริมาณสำรองแร่ใหม่

การประเมินปริมาณสำรองแร่ใหม่ตามวรรคสอง ให้ผู้ถือประทานบัตรเสนอผลประโยชน์ พิเศษแก่รัฐตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามประกาศฉบับนี้ และให้ชำระผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ ดังนี้

- (๑) กรณีชำระงวดเดียวไม่ได้รับสิทธิลดหย่อนตามหลักเกณฑ์ของข้อ ๗ (๔)
- (๒) จำนวนเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐที่เข้าหลักเกณฑ์ให้ผ่อนชำระ หากประสงค์จะ ผ่อนชำระ จะต้องผ่อนชำระให้เสร็จสิ้นภายในอายุประทานบัตรที่เหลืออยู่
- (๓) ไม่ได้รับการปลอดชำระหนี้

ข้อ ๑๔ กรณีที่มีการเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามอาชญาบัตรพิเศษแล้วให้ผลประโยชน์ พิเศษแก่รัฐดังกล่าวมีผลผูกพันผู้ได้รับประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองในเขตพื้นที่ที่ได้รับอาชญาบัตรพิเศษ นั้นด้วย

หมวด ๓

การจัดสรรผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

ส่วนที่ ๑

ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

กรณีการอนุญาตอาชญาบัตรพิเศษ

ข้อ ๑๕ ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามหมวด ๑ ข้อ ๓.๑ ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่เป็นผู้จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตรพิเศษ

กรณีอาชญาบัตรพิเศษตั้งอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า ๑ แห่ง ให้จัดสรร ตามสัดส่วนของพื้นที่

ข้อ ๑๖ ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามหมวด ๑ ข้อ ๓.๒ ให้เป็นค่าใช้จ่ายของกรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมืองแร่ในการสำรวจ หรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่ หรือการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒

ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

กรณีการอนุญาตประทานบัตร